

## ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Égész évre . 12.— P

Félévre ..... 6.— P

Negyedévre . 4.— P

A hirdetési díj mm.-ként 24 fillér és előre fizetendő. — Szöveg közt ennek duplája.

Intézmények, vállalatok és kereskedelmi cégeknek évi . 24.— P

# FOGADÓ

## MAGYAR VENDÉGLŐS

A „KORCSMÁROS” ROVATTAL

Szerkesztőség és kiadóhivatal  
BUDAPEST,  
VI, CSENGERY U. 51.  
I. emelet 7.  
TELEFON: 118-898.

Magyar kir. postatakarékpénztári csekk-számla száma 38.990

Lapmegjelenés: minden hónap 1-én és 15-én.

A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE  
A VASUTI VENDÉGLŐSÖK ÉS A BUDAPESTI KORCSMÁROSOK SZAKOSZTÁLYA HIVATALOS KÖZLÖNYE  
A FOGADÓS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉSIÁR, IDEGENFORGALMI ÉS BORGAZDASÁGI ÉRDEKEKET KÉPVISELŐ LAP

## Kormányzónk szózata

Horthy Miklós Kormányzó Úr Öfö-méltósága április 2-án az alábbi leg-felsőbb kéziratot intézte gróf Teleki Pál miniszterelnökhöz:

— Kedves gróf Teleki! Most érkeztem vissza árvízszújtotta területek felett tett utamról. Bár csak madártávlatból láttam a rombolást, mégis megdöbbentett a pusztítás ereje. Láttam az összeomló házakat, éppen azokat, akik a legnehezebben hordták az egyik vályogtéglát a másik után, hogy léte-süljön kis viskójuk. A magyar lelkek áldozatkészségét már sokszor vetjük igénybe. Két évtized óta hol itt, hol ott kellett segíteni, de segítettünk, s hála Istennek, boldogulunk, fejlődünk, erősödünk. A magyar testvérekhez fordulok, senkitől sem kérek nagy áldozatot. Vegyünk példát hadseregünk-től. Rangban a legnagyobbak is csak pengőket, a legkisebbek csak filléret-eket áldoznak és mégis az árvízszújtott hadirokkantak házáinak egész sora fogja hirdetni a bajtársias tettekre-készség érzését.

Adjon mindenki annyit, amennyit nem nagyon érez meg, de adjon, hogy résztvegyen a nemzet jótékony lelké-nek egyöntetű megmozdulásában. — Érezze minden bajbajutott a megértő magyar szívet, testvéri támogatást.

A gyűjtést végezze a Kormánybiz-tos, aki egész tevékenységét az árvíz-szújtotta területek és lakóinak gondozására szenteli. Bizom az egész ma-gyar társadalom áldozatkészségében.

Budapest, április 2.

Horthy s. k.

#

Szövetségünk ezúton hívja és kéri fel tagjait, hogy tehetségük sze-rint mindenki segítsen árvízkarosult polgártársainkon. — Adományokat a 64.100 csekk-számlára lehet portómen-tesen beküldeni.

Magyar Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Szövetsége  
Budapest, VI., Csengery-utca 51. — Telefon: 11-88-98.

## Meghívó.

Szövetségünk 1940 április hó 30-án (kedden), délelőtt 10 órakor Budapesten, VI., Teréz-körút, Nyugati pályaudvari vendéglő szuterén helyiségében tartja

## XXIX. évi rendes közgyűlését,

melyre úgy a Szövetség t. tagjait, valamint a Szövetséghez tartozó szakmai érdekképviseletek tagjait is tisztelettel meghívjuk.

### TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az intézőbizottság jelentése.
3. A zárszámadások bemutatása, a számvizsgálóbizottság jelen-tése és a felmentvény felett való határozathozatal.
4. Az 1940. évi költségelőirányzat megállapítása.
5. Tisztújítás.
6. Az intézőbizottság javaslata alapján egy dísztag választása.
7. Szücs Mihály volt elnök arcképének leleplezése.
8. Indítványok tárgyalása. (Csak oly indítványok kerülhetnek tárgyalásra, melyek a közgyűlés előtt legalább nyolc nappal az elnök-séghez írásban benyújtottak).

Az alapszabályok 10. §-a alapján a közgyűlésen résztvehetnek a Szövetség összes tagjai, de szavazati joguk csupán a rendes (egyéni) tagoknak van. Az ipartársulatok, egyesületek, szakosztályok, szakcsopor-tok mint rendező egyesületi tagok egy meghatalmazott útján gyakorol-ják szavazatukat. Meghatalmazással csak az alakulat egy tagja, vagy tisztviselője látandó el.

A Nemzetközi Tavaszú Vásárra való tekintettel a vidéken lakó tagok félúrra kedvezménytel utazhatnak a közgyűlésre.

Kérjük a m. t. tagokat, hogy a közgyűlésen minél nagyobb szá-mban és pontosan szíveskedjenek megjelenni.

Külön kérjük a szakcsoportelnök kartársakat, szíveskedjenek a közgyűlésre csoportjuk, szakosztályuk minden tagjának figyelmét fel-hívni, hogy azon minél nagyobb számban vegyenek részt.

Pósch Gyula sk.,  
titkár.

Szöllőssy Ferenc sk.,  
ügvy. elnök.

Hoffer Ferenc sk.  
elnök.

A közgyűlést a helyszínen követő ebéd után tanulmányi kirándulás követi a családtagokkal és kísérőkkel együtt a Budafoki Állami Pincegazda-ságba. Akik ezen részt óhajtanak venni, szíveskedjenek a kedvezményes utazás biztosítására legkésőbb április 25-ig a P 160 személyenkénti részvételi díjat (amiben a Gellért-teri HÉV-állomástól a Budafok városaháztér és vissza vil-lamosköltség is bennfoglalatik) szövetségünk fenti címére a résztvevők nevé-nek, vagy számának felsorolásával beküldeni.

INDULÁS A GELLÉRT-TÉRI HÉV ÁLLOMÁSTÓL D. U. 2 Ó. 50 PERCKOR.

# Popper Borpincészet Részvénytársaság

Alapítattott 1869.

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8.

Telefon: 1-484-62, 1-484-61.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

## A munkaadó gondjai

Irta: Taby István dr.  
az IPOK s. titkára.

Sok vonatkozásban még napjainkban is a céhek eszmévilágában élő, letűnt korszakok patriarchális szellemét méltán visszaálmódó kézművesiparosságunk szociális érzését nem vonhatja kétségbe ellensége sem.

Hagyományok, régi céhszabályok, mester, segéd és tanonc között az egymásra utaltságnak, családias együvértartásnak, szeretetnek olyan szép megnyilatkozásairól szólnak, s ezekből oly sok maradt még a világháború forradalmak, gazdasági és politikai válságok zivatarában.

Ez a szellem él ma is.

Létező valóság napjainkban, de hol itt, hol ott esorbul, kopik a színes, hangulatos, munkás, boldog polgári multnak a jelenreható emléke.

Panaszok ütök fel a fejüket. Romlik a tanoncok erkölcsi magatartása, a mester iránti tisztelete. Gyengül — dűbbenetesen — a segédek felkészültsége, munkakedve.

Világokat rengető eseményeket kavart a történelem forgószelce messze, hatalmas országokban, s kicsi, a mi istenünk kegyelméből nyugodt és békés hazánkban, láncolatlan kapcsolódó okok és okozatok miatt, a kisinas magatartása megváltozik...

Munkaidő- és munkabérendeletek jöttek — akaratosan és tudatosan. Nem állták, — nem állhatták útjukat kormányok, korszakok mélyen megérett, aggódó, de biztoskezü államférfiak.

Áldott emlékü, daliás lelkű férfiú adta ki, még 1935-ben, a törvényhozó testület megkérdése nélkül, saját erején, erkölcsi felelősségén az alaprendeletet. 48 órás munkahét, s ezen belül is a többi munkafeltételeket egyenrangú fele: a munkaadó és munkavállaló szabják meg.

Az eszme feltartóztatatlan és szükségesség, eltéríthetetlen és nemzetmentő. A kézművesiparosság megértéssel, szeretettel fogadta.

De volt és van egy kívánsága: a gyakorlati élet követelményeinek, a munkamenet szükségszerűségeinek a megfelelő rendezése...

A napi 8 órás munkaidő felett, egy-egy szabad percében, szorgos keze pillanatnyi pihenőjén eltűnődött — de sebaj: ő maga dolgozik messze éjfélekig, fáradhatatlanul. S késő éjszakán, ha nyugovó előtt megpillantja alvó gyermekét, az őt követő nemzedék szorgalmára gondol, aggodalmasan.

Am a munka védelmét megérti. Ő is tovább bírná a küzdelmet, a lehetetlen naponkénti újrakisérletét, ha védelmezték volna.

De jöttek a perek. Az elesapott, garázda, rossz segéd feltétlen bekövetkező kártérítés igénye, s az ennek során feltétlen fizetendő perköltség, a területi beosztás itt-ott tévedése, béresportok néha az ügy természeténél fog-

va gyakorlatban meg nem okolt felépítése s az inas huncut, győzelmes szemvillanása, ha elengedhette a fogót a tüzes patkón, midőn elérkezett az iskolába, vagy leventeórára indulás perce...

És romlik az élet, drágul a mozdulat. Talán még több bért lehet kicsikarni, ha már többet dolgozni nem lehet. A munkamenet gyorsítása, sürgetés, ha rövid időre olyan sokat kell fizetni.

Feláll a segéd is: leventére megy, lelkesen, boldogan. Ő is, munkaadója is tudja: áldozat, de kell. Ám: ha kötelező is, de szórakozás, faji tulajdonságoknak megfelelő, abban az életkorban kellemes test-lelekedés. És mégis, a munka nélkül is munkaadónak bért kell fizetnie érte.

A kisinas végül is legfeljebb vagy 30 órát tölt mestere mellett, s érthető, ha segédkorban nem tud reszelni. Holott, viszonylag a kezdő segédkorban legmagasabb, néha nem is előnyös szórakozásokra is elég a munkabére.

A munkaadó megértéssel fogadta a szociális rendelkezéseket, minden erejéből vállalja ezek terheit. A leventézsnél sokkalta nagyobb áldozatot is szívesen hoz a Hazáért.

De gondot okoz neki az új világ hajnalán egy némely jelenség: keresniük kell a helyes intézkedéseket!

### Az áruk számlázása és árának kötelező feltüntetése

29.100.1940. K. K. M. sz. rendelet.

Az 1922:XII. te.-nek az 1936:VII. te. 18. §-ával módosított 58. §-ában kapott felhatalmazás alapján — úgyis mint iparügyi miniszter — a következőket rendeltem:

1. §. (1) Az a kereskedő, *illetőleg, iparos*, aki árut az illető áru továbbeladásával *vagy feldolgozásával foglalkozó* kereskedőnek, *illetőleg iparosnak elad* vagy bizományba ad, köteles a vevőnek, *illetőleg a bizományosnak számlát vagy jegyzéket* kiszolgáltatni. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a vásáresarnokokban, továbbá a vásárokon és a piacokon kötött ügyletekre.

(2) A számlának vagy jegyzéknek tartalmaznia kell:

- a) az ügylet megkötésének időpontját;
- b) az áru átadásának helyét;
- c) az eladó cégét, *illetőleg* nevét és üzleti telepét;
- d) a vevő cégét, *illetőleg* nevét és üzleti telepét;
- e) az áru megjelölését (raktári számát, nevét, minőségét) és mennyiségét;
- f) az egységárat és a vételár teljes összegét.

(3) A számlát vagy jegyzéket az árunak közvetlen átadása esetén az áru átadásával egyidejűleg kell kiszolgáltatni. Az árunak postán vagy közforgalmú közlekedési vállalat által történő szállítása esetén az eladó a számlát vagy jegyzéket a kereskedelmi szokásnak megfelelő idő alatt, de legkésőbb az áru feladásának napjától számított

15 napon belül köteles a vevőhöz eljuttatni.

(4) Ha az eladó a számla- vagy jegyzékiszolgáltatási kötelezettségének a jelen szakaszban foglalt rendelkezések ellenére nem tett eleget, a vevő köteles ezt a körülményt a (2) bekezdésben említett adatokkal együtt az elsőfokú közigazgatási hatóságnak a (3) bekezdésben megállapított határidő elteltétől számított 48 órán belül bejelenteni.

(5) A jelen szakasz értelmében kiszolgáltatót számlát vagy jegyzéket a vevő, a számla vagy jegyzék másolatát pedig az eladó a kelettől számított egy éven át megőrizni köteles.

2. §. (1) Az a kereskedő, *illetőleg iparos*, aki árunak akár a *közvetlen foggyasztás*, akár továbbeladás céljából árusításával foglalkozik, köteles:

a) az üzlethelyiségében, *illetőleg* árusítóhelyén, valamint a raktárban levő árukat az *élelmickek* kivételével, *ármegjelöléssel* és ezenfelül olyan jelzéssel vagy számzással ellátni, amelyből az áru beszerzési ára, *illetőleg* a beszerzési számla megállapítható;

b) a kirakatokban elhelyezett áruk árát feltüntetni;

c) az *üzletkörébe tartozó élelmickek* eladási árát tartalmazó *árjegyzéket üzlethelyiségében vagy árusítóhelyén* kifüggeszteni.

(2) Az üzlethelyiségben, *illetőleg* árusítóhelyén, valamint a raktárban levő áruk árát magán az árun vagy annak burkolatán, vagy az áruhoz, *illetőleg* annak burkolatához rögzített függőjeggyel kell megjelölni. Az *ármegjelölésnek* oly módon kell történnie, hogy az ár — esetleg az áru kézbevétele útján — kétséget kizáró módon megállapítható legyen. Az egymás mellé helyezett vagy tartályba helyezett azonos minőségű árukat minden egyes árunak külön megjelölése helyett áru csoportonként szembetűnő módon alkalmazott közös *ármegjelöléssel* is el szabad látni.

(3) A kirakatban elhelyezett minden egyes árucikk árát szembetűnő módon úgy kell feltüntetni, hogy azt a kirakat szemlélője elolvashassa. A kirakatban elhelyezett árucikk árának feltüntetése olyképpen is történhet, hogy minden árucikket számjeggyel látnak el és a kirakat közepén elhelyezett árlap tünteti fel minden számjegyre vonatkozóan az árát.

(4) Az *élelmickek* eladási árát tartalmazó *árjegyzéket* az üzlethelyiségben vagy árusítóhelyén a vevők által jól olvasható módon kell kifüggeszteni.

3. §. (1) Az a kereskedő vagy iparos, aki az 1. és 2. §-ban megállapított rendelkezések valamelyike ellen vét, a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés alá eső kihágás büntetés tizenöt napig terjedhető elzárás, ha azt olyan egyén követte el, aki ilyen kihágás miatt jogerős ítélettel már meg volt büntetve és bünteté-

sének kiállása óta két év még nem telt el.

(3) A jelen szakaszban megállapított kihágás-mindenegyes árucikk tekintetében, amelyekre nézve elkövettek, külön kihágást képez.

(4) A kihágás miatt az eljárás a közgazgatási hatóságnak, mint rendőri büntető bíróságnak hatáskörébe tartozik. Az 1929:XXX. tc. §. 9. a első bekezdésének 3. pontjában foglalt rendelkezések alkalmazása szempontjából a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztert kell szakminiszternek tekinteni.

(5) A pénzbüntetés tekintetében az 1928:X. tc. rendelkezései irányadók.

4. §. A jelen rendelet 1940 április 12-én lépett hatályba.

## Árusítás vendéglőben

Az I. S. Szövetség azt kérte az iparügyi minisztertől, hogy a m. kir. belügyminiszterrel egyetértőleg változtassa meg a községi vendéglősök zárórájára vonatkozó rendelkezést, tekintettel arra, hogy a nyári hónapokban a mezőgazdasági és aratási munkák idején a lakosság szükségleteit este 10 óráig beszerezni nem tudja.

E kérelemre nézve tudomás és a Szövetség értesítése végett, az iparügyi miniszter, úgyszintén a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter, az alábbiakról értesítette a másodfokú iparhatóságot:

Az egyes törvényhatóságok és megyei városok területén hatályban levő és az engedélyhez kötött iparok gyakorlására vonatkozó 1922. évi XII. tc. 36. §-a alapján kormányhatósági jóváhagyást nyert szabályrendeletek módosítását az érdekelteknek kell a szabályrendeletet alkotó hatóságnál kezdeményezniök.

Tájékoztatóként megjegyzem azonban, hogy a szóbanlevő vármegyei szabályrendelet módosításának abból az okból, mivel „a mezőgazdasági és aratási munkák faluhelyen kora hajnaltól egész sötétedésig folynak és így a gazdálkodóknak és munkásoknak egyáltalán nem áll módjukban, hogy a munka befejezése után szükségüket beszerezhessék“, nem lehet helye. A folyamodók ugyanis a „szükséglet“ megjelölése alatt, kérelmük tartalmát tekintve, nyilván élelmicikkeket értenek. Már pedig a 73.590/1927. K. M. sz. rendelet szerint fűszer, csemege, általában élelmiszer kereskedést a vendéglőkben és hasonló üzemekben gyakorolni nem szabad. Az ilyen üzemekből utána át az italmemükön és az illető üzemekben előállított élelmicikkeken

kívül csak kenyér és péksütemény árusítható, de ezeknek az élelmicikkeknak az árusítása is utána át csak a nyílt árusítási üzletek nyitvatartásának ideje alatt van megengedve.

A nyílt árusítási üzletek hétköznapi záróján túl tehát a vendéglőkben való élelmicikk árusítás kihágásnak minősül, következésképpen ennek lehetővé tétele érdekében a szabályrendeletmódosítás helyét nem foglalhat, de az a fentiek értelmében eredményre vezet sem lenne. (8.276/1940. Ip. M.)

## Kecskeméti Vendéglősök és Korcsmárosok Szakcsoportja

Prácsér János elnökle a múlt év június 3-án tartotta évi közgyűlését. A szépen látogatott közgyűlés megnyitása után elnök üdvözölte a városi iparhatóság kiküldöttét, Hoffer Ferenc, valamint Szöllőssy Ferenc, az Orsz. Szövetség elnökeit, Boros Gyula, Mazura Rezső int. biz. tagokat és Pösch Gyula titkárt, valamint a Nagykörös és Kiskunfélegyháza környékéről megjelenteket.

Vajvár János jegyző felolvasta az évi jelentést, felemlítvén, hogy a kaszinók, körök és fűszeresek kisajátítják a vendéglősök és korcsmárosok üzletkötő réteget ezeken a helyeken, valamint a házikimérésekben engedély nélkül nagyobb mennyiségű bort mérnek ki, mint a hivatásos italmérésű üzletekben. Bár a szakcsoport e rendellenesség megszüntetése érdekében mindent megtesz, de teljes siker csak a mérszárosiparosok elleni eljárásnál érteket el. Részletesen beszámolt még a jelentés a szakcsoport másirányú tevékenységéről is. Szöllőssy Ferenc mindenekelőtt megköszönte az elnök szíves üdvözlését. Azután rátért a jelentésben felemlített sérelmekre, amelyek általános jellegűek, mert hasonló a panaszok az egész országban. Most rendkívüli időket élünk, nyugtalanság uralkodik, ügylátszik a mostani légkör nem alkalmas arra, hogy a vendégiparral az illetékesek foglalkozzanak és sérelmeinket orvosolják. De ettől eltekintve, a kartársaknak és a Szövetségnek állandóan zörgetni kell mindaddig, amíg „meg nem nyitattik.“ Panaszainkat napirenden kell tartani. Ezelőtt 5 évvel, mikor a Szakcsoport megalakult, Kecskeméten járt s így megállapíthatja, hogy haladással és eredményekkel dicsekedhetik a Szakcsoport, mert ne felejtsük el, az eredmények sok, apró munkából keletkeznek, amihez idő és kintartás kell. Mi úgy vagyunk, mint a katonák, nekünk egymást kell bátorítani. Wessely Jenő a zügbormérők és korlátolt italmérésű garázdálkodásait teszi szóvá. Kifogásolja, hogy a javadalmi hivatal a késő esti órákban, még vasárnap is, ellenőriztetni az italmérésű üzleteket. Szabó Imre, Szilágyi János felszólalása után a közgyűlés elfogadta az évi jelentést, zárszámadásokat, költségeloirányzatot és a tisztikarnak a felmentvényt megadta. Dr. Szappanos Sándor buzdító szavai után Kiss Jenő a félegyházi

## Vendéglői berendezések

Kerti bútorok, biliárdasztalok (karambol és automata), kuglilífszerezés, evőeszközök, hiteles üvegáru

## FRIED Zsigmond és Fia

KIRÁLY-UTCA 44. Telefon: 129-134

## KÖLCSÖNZÉS!!!

szakosztály alelnöke igen érdekesen ismerteti a félegyházi állapotokat az ipar körül, Bogdár József pedig az izsáki és környéki panaszokat említette fel. Domján Lajos névszerint megköszönte az Országos Szövetség kiküldöttjeinek megjelenését. Végül még Prácsér János elnök felelt az egyes felszólalóknak és egy rövid jelentés után az ülést berekesztette.

## A Balatoni Szálloda és Penziótulajdonosok Egyesülete is kéri a munkaidő szabályozó rendelet módosítását.

A címben említett egyesület a következő kérelemmel fordult a kereskedelmi és közlekedésügyi miniszterhez: Minden munkaadónak eminens érdeke, hogy megelégedett személyzettel dolgozzék. Különösen áll ez a tétel reánk, balatoni vendéglátóiparosokra, mert mi kénytelenek vagyunk igen szűkre szabott időnyire berendezkedni s ez alatt a nagyon rövid idő alatt a magunk jogos, szerény magánérdeke mellett rendkívül horderejű országos érdekeket is szolgálunk: a Balaton idegenforgalmának érdekeit. Ezt a kettős érdeket csak igazán jól megválogatott és megelégedett munkavállalókkal lehet kielégítenünk. De még ily személyzettel is csak akkor, ha munkaadó és munkavállaló egyformán átérzi a Balaton speciális jelentőségét és mindegyiket egyaránt fűti hivatásának lelkesedése.

Ez a magyarázata annak, hogy mi valóban örömmel üdvözöltük az 1937. évi XXI. törvénycíkket, mely a munkaidő és a legkisebb munkabérszabályozásával új utat nyit a szociális szükségletek méltánylása körül. De éppen mi voltunk azok is, akik a törvény végrehajtásának előkészítésével foglalkozó ankéteken és egyéb megbeszéléseken ismételt felhívtuk az illetékesek figyelmét azokra a visszaszűkítési lehetőségekre, amelyek a végrehajtás során a mi iparunkban felmerülhetnek és különösen kiemeltük beadványainkban is a balatoni vendéglátóipar mérőben különleges helyzetét.

Előjáról nem hallgathatjuk el azt a megállapításunkat, hogy a törvény végrehajtása nyomán általánosságban megromlott a munkaadó és munkavállaló közötti viszony. Pedig a szabad foglalkozások prosperitása csakis úgy képzelhető el, ha munkaadó és munkavállaló kart-karba öltve együtt dolgozik, mert ha nincs meg közöttük a lelki összhang, ez a munka rovására megy és ha a munkaadó gazdaságilag el-

## Eladó vendéglő

BUDAPESTEN biztos megélhetést nyújtó, fő útvonalon fekvő VENDÉGLŐ SZÉP KERTHELYSÉGGEL, BEÉPÍTETT NYÁRI-TÉLI TEKEPÁLYÁVAL öregség miatt azonnal ELADÓ. Cím megtudható lapunk kiadóhivatalában.

erőtelenedik, a munkavállaló ennek folyamánaképpen kenyértelemmé válik.

Szomorú megállapításunk azonban, hogy nagyon-nagyon sok munkavállaló ép a helyzetét megjavító törvény és rendeletek alapján nem az előbb említett és feltette kívánatos összhangra ügyel, hanem tekintetét elsősorban a munkaidő végére szegezi és a munkaidő alatt sem szolgáltatja munkájának azt a javát, amire pedig saját jól felfogott érdekében is szükség volna. Ez a legsúlyosabb konzekvenciája a rendelkeznek!

A rendelkeztek strukturális megváltoztatást igényelnek, csak úgy lehetne azután ezen a visszasszágon segíteni.

Mély tisztelettel kérjük még Excellenciád bölcs intézkedését azon visszaélések megszüntetése érdekében, amelyek a túlmunka díjazása és a borrháló megváltására szolgáló kiszolgálási százalék elosztása körül jelentkeznek. Nevezetesen:

A világ legtermészetesebb dolga, hogy a munkavállaló csak akkor végezhet magasabban díjazott túlmunkát, ha azt a munkaadó elrendeli. Nem az alkalmazott tetszése és több keresetre való törekvése szabja meg a túlmunka szükségességét, hanem az üzem szükséglete.

Nyilvánvaló, hogy az alkalmazott csak akkor teljesíthet túlmunkát, ha erre munkaadójától, vagy erre illetékes helyettesétől parancsot kap és csak annyi túlmunkát végezhet, amennyit a munkaadó elrendelt, illetve amennyit a jogszabályok megengednek. Ennek a természetes és egyedül józan felfogásnak ellenére a munkaadó rendelkezése, tudta és hozzájárulása nélkül egyrészt számtalan esetben végeznek a munkavállalók *pusztán keresetük növelése érdekében gyakran felesleges túlmunkát s utólag előállnak azok díjazása iránti igényükkel;*

*másrészt hetekkel-hónapokkal a munkaviszony megszűnése után túlmunka díjazása iránti perekkel árasztják el a munkaadókat.*

Kegyelmes Urunk! A Balaton legutolsó idenye 1939 augusztus 20-ika körül záródott és még most — február-március hónapokban — is indulnak perek a mult időben állítólag végzett túlmunkák díjazása iránt. Valóságos peráradat öntötte el érdeképiseletünk tagjait és van olyan tagtársunk is, aki egymaga 60 (hatvan) pert kapott a nyakába — igaz ugyan, hogy ezek közül 56 (ötvenhat) pert a bíróság jog- és tényleg hiányában el is utasított.

Mi jól tudjuk, hogy sem jogszabályival, sem kormányzati intézkedéssel nem lehet azt teljesen megakadályozni, hogy alaptalan pereket indítsanak. De valóminó védelmet mégis kell kapnunk, mert az *alaptalan perelődő munkavállaló szegénységi bizonyítvány alapján teljesen kockázatmentesen perel*, míg nekünk mindenesetre, már elfoglaltságunk miatt is, ügyvédi képviselőről kell gondoskodnunk, ami természetesen költséggel jár.

Epp ezért mély tisztelettel kérjük Excellenciád, hogy a 32.760/1939. K. K. M. számú rendeletet *méltóztatassék kiegészíteni oly rendelkezésekkel, hogy*

a) *túlmunka csak a munkaadó, vagy illetékes helyettesének írásbeli engedélye, vagy rendelete alapján végezhető;*

b) *a munkavállalónak a túlmunka díjazása iránti igénye elővül, ha ez az igényt a munka befejezését követő legközelebbi bérekszámolástól számított 8 nap alatt a munkaadónak írásban be nem jelenti, vagy azt az illetékes bíróságnál nem érvényesíti;*

c) *túlmunka díja iránti fizetési meghagyást, vagy tárgyalási időzést a bíróság a munkaadó ellen csak abban az esetben bocsáthat ki, ha a munkavállaló a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelméhez, esetleg szóbelileg jegyzőkönyvbe mondott panaszához, vagy benyújtott keresetleveléhez a munkaadónak, vagy illetékes helyettesének a túlmunka elvégzésére vonatkozó írásbeli rendelkezését csatolja.*

Egyedül az írásbeliség védhet meg bennünket attól a rengeteg munkavesztéstől, kellemetlenségtől, igazolomtól és költségtől, mely bennünket a túlmunka díjazása iránti alaptalan perekből kifolyólag állandóan ér és folyton fenyeget.

Hasonló intézkedést kérünk Nagyméltóságodtól a kiszolgálási díj elosztásából származó alaptalan peres igények megakadályozására is.

A 2787/1936. K. K. M. rendelet értelmében a kiszolgálási díj címén beszedett összegeket a vendégek kiszolgálásával foglalkozó alkalmazottak közötti a vállalat tulajdonosa osztja fel megfelelő arányban. Az arányt azonban ő, a munkaadó állapítja meg. Ha ezzel az aránnyal a munkavállaló nincs megelégedve, levonhatja a konzekvenciát és a munkaviszonyt megszüntetheti. De annak a túrhetetlen állapotnak mindenképpen véget kell vetni, hogy az alkalmazott hetekkel-hónapokkal a munkaviszony megszűnte után álljon elő peres úton oly igényrel, hogy ő a munkaviszony ideje alatt alacsonyabb százaléknak megfelelő mértékben díjaztatott, mint ahogy ő azt megérdemelte volna.

Mi eddig is megtettük. Kegyelmes Urunk és ezentúl is meg fogjuk tenni, hogy a szolgálati szerződést írásbeli formában kötjük meg alkalmazottaink-

\* A Fogadó április elseji számában már közölt egy bírósági ítéletet, amely egy munkavállaló túlóra iránti követelését ezen a címen elutasította.

kal. Ez a szerződés természetesen a százalékos alkalmazottak borrháló-részesedésének arányát is feltünteti. Arra való figyelemmel már most, hogy a munkavállaló is csak oly szolgálati szerződést köt, aminőben munkaadójával megegyezett s így a szerződő felek között létrejött szolgálati szerződés nyilvánvalóan a felek megállapodását tartalmazza:

*mély tisztelettel kérjük Nagyméltóságod póltintézkedését, hogy a kiszolgálási díj meg nem felelő szétosztása panaszoló munkavállaló kérelmére fizetési meghagyás, vagy tárgyalási időzés, ha a munkavállaló a szolgálati kibocsátható, ha a munkavállaló a kiszolgálási díjban való részesedése arányát is feltüntető szolgálati szerződését csatolja és egyidejűleg azt a ténnyállást teszi, hogy ő a szolgálati szerződésben feltüntetett arányban sem kapta meg kiszolgálási díjrészesedését. A szolgálati szerződésben feltüntetett arányon felül kiszolgálási díjkövetelés ügyében pedig csak az esetben bocsátható ki fizetési meghagyás, illetve tárgyalásra időzés, ha a munkavállaló aszolgálati szerződés mellett még külön oly írásbeli megállapodást is csatol a kérelméhez, mely annak igazolására szolgál, hogy a munkaviszony feltételei a szolgálati szerződés létrejötte után egyetértéssel módosítottak.*

Kegyelmes Urunk! Amidőn jelen tiszteletteljes beadványunk bevezető részében a munkavállalók nagy számának munkaszellemére vonatkozólag előadott szomorú megállapításainkat Nagyméltóságodnak bölcs megfontolás végett újból kegyes figyelmébe ajánljuk, egyúttal mély tisztelettel, de hangsúlyozottan kérjük Nagyméltóságodat, hogy az általunk megjelölt két irányban a szükségesnek mutatókozó pótrrendeletet a legsürgősebben kibocsátani kegyeskedjék.

*A legsürgősebb intézkedést azért kell kérnünk, mert legkésőbb a folyó idenyre alkalmazott munkavállalóinkkal kötendő szolgálati szerződések megkötésének immár közeli időpontjában tisztában kell lennie a munkaadónak és a munkavállalónak is Excellenciád elhatározásával.*

Mi, Kegyelmes Urunk, képtelenek vagyunk úgy dolgozni, hogy a rövid szezon alatt üzemünket ott hagyva, merőben alaptalan munkavállaló igények ellen védekezdünk, kisorsági jegyzőhöz, főszolgabíróhoz, kir. bíróságokhoz legyünk kénytelenek szaladgálni, sőt még hónapokkal később ellenünk indított alaptalan perek ellen költségeskedve védekezünk.

A február 26-án megtartott, rendkívüli népes taggyűlésünk határozata folytán csak a fentebb részletesen megjelölt irányokban kérjük Nagyméltóságod kegyes intézkedését, míg minden egyéb vonatkozásban magunk gondoskodunk önvédelmünkről.

Abban a biztos meggyőződésben, hogy Nagyméltóságod megértve és át-

## Eladó vendéglő.

K Ö S Z E G E N

a F Ü T E R E N, közismert legszebb helyen fekvő MAYER-FELE E T T E R E M

kerl. veranda, fűthető telekárnya, pince, jégverem, ill. garázs, konyhakert teljes felszereléssel, egyemeletes ház, jókarban lévő

„CSALÁDI OKBÓL” azonnal ELADÓ,

Mayer János vendéglős, Kőszeg

Várkör 12. sz.

érezve a mi rendkívül súlyos helyzetünket, a kért pórtrendelet kibocsátásával kegyes lesz segítségünkre jönni s ezáltal nemcsak bennünket, de a Balaton idegenforgalmát is módjában lesz Excellenciádnak alaptalan, költséges és veszélyes támadásoktól megvédeni.

### Az IPOK gyógyfürdőinek igénybevétele.

Az IPOK által létesített gyógyfürdők ez évi használatára vonatkozólag a következőket közöljük:

Egy-egy teljes csoport 4 hétig tart (28 nap). Aki rövidebb időre kívánja igénybevenni a gyógyházat, kérheti beutalását a csoportidő első vagy második 14 napjára. Ettől eltérő (pl. 1 hét, 3 hét) vagy más beosztású időtartam megálapítása csak igen kivételes esetekben teljesíthető. Ezért lehetőleg alkalmazkodni kell az A), illetve B) alatti csoportbeosztáshoz.

A) **Balatonfüredi gyógyház:** I. csoport (4 hét) március 15-től április 11-ig. Erre a csoportra kizárólag ingyenes tagok nyertek beutalást. II. csoport (4 hét) május 1—28-ig; (2 hét) május 1—14-ig; (2 hét) május 16—29-ig. Jelentkezési határidő: április 10. III. csoport (4 hét) június 1—28-ig; (2 hét) június 1—14-ig; (2 hét) június 16—29-ig. Jelentkezési határidő: május 10. IV. csoport (4 hét) július 1—28-ig; (2 hét) július 1—14-ig; (2 hét) július 16—29-ig. Jelentkezési határidő: június 10. V. csoport (4 hét) augusztus 1—28-ig; (2 hét) augusztus 1—14-ig; (2 hét) augusztus 16—29-ig. Jelentkezési határidő: július 10. VI. csoport (4 hét) szeptember 1—28-ig; (2 hét) szeptember 1—14-ig; (2 hét) szeptember 16—29-ig. Jelentkezési határidő: augusztus 10. VII. csoport (4 hét) október 1—28-ig; (2 hét) október 1—14-ig; (2 hét) október 16—29-ig. Jelentkezési határidő: szeptember 10. VIII. csoport (4 hét) nov. 1—28-ig; (2 hét) november 16—29-ig. Jelentkezési határidő október 10. IX. csoport (4 hét) december 1—28-ig; (2 hét) dec. 1—14-ig; (2 hét) december 16—29-ig. Jelentkezési határidő: november 10.

B) **Hévízszentandrászi gyógyház:** I. csoport (4 hét) május 1—28-ig; (2 hét) május 1—14-ig; (2 hét) május 16—29-ig. Jelentkezési határidő: április 10. Az I. csoportba kizárólag ingyenes tagok nyertek beutalást. II. csoport (4 hét) június 1—28-ig; (2 hét) június 1—14-ig; (2 hét) június 16—28-ig. Jelentkezési határidő: május 10. III. csoport (4 hét) július 1—28-ig; (2 hét) július 1—14-ig; (2 hét) július 16—29-ig. Jelentkezési határidő: június 10. IV. csoport (4 hét) szeptember 1—28-ig; szeptember 1—14-ig.

(2 hét) szeptember 16—29-ig. Jelentkezési határidő: augusztus 10. A hévízi gyógyfürdőben téli idény nincs.

**Költségek:** A teljes ellátás díja napenként és személyenként 3 pengő. — Ezért a gyógyház napi háromszori étkezést, lakást, világítást (Balatonfüredtől télen központi fűtést) és kiszolgálást nyújt) a beutaltaknak.

**Ingyenes beutalások:** A hévízszentandrászi gyógyház első csoportjában kizárólag ingyenes tagok nyertek beutalást és pedig a rendelkezésre álló helyeknek megfelelően részben teljes 28 napi, részben 14—14 napi időtartamra. Ingyenes beutalás kérelmei okvetlenül szegénységi és hatósági orvosi bizonyítvánnyal szerelendők fel.

Részletes felvilágosítással az IPOK központja, VII. Erzsébet-körút 9 szám, vagy az ipartestületek irodája szolgál.

## KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK

**A Magyar Zeneszerzők Szövetkezetének igazgatósága és központi irodája a fővárosban van. A személyforgalom az irodában nagyon élénk és 4—5 rekesz is áll a felek rendelkezésére, hogy kényyszerfizeseti készségeik bejelentése mellett a jogdíjbefizetés gyorsan lebonyolítható legyen. Folyik ott a gépies munka, a kartotéklap megtekintése, a fizetési utvány vagy „engedély” kiállítása és azután jön a „Pénztár” feliratú ablak, ahol a pénzt átveszik és az ügyfél már mehet a sőhajók előszobájában keresztül, le a lépcsőn a friss levegőre és haza. Felmerült differenciák és reklamációk ott nagyobb emóciókat nem váltanak ki. Van jogtanácsos... Az ilyen ügyeket az irodában a hatáskörrel nem rendelkező tisztviselőkkel elintézni nem lehet, tehát az igazgatóhoz kellene fordulni. Ez azonban rendszerint lehetetlen. Az ajtóján ki van írva, hogy fogad, csak megközelíteni nem lehet. Az első emeleten azt kérdezik, be van-e jelentve a fél és kérte-e a kihallgatását? Persze ki gondol erre a spanyol etiketere, mikor a jogdíjfizetés miatt a szövetkezeti irodába indul és úgy gondolja, a panaszt vagy kívánságot ott rövid úton a tisztviselővel elintézheti, hogy hatáskör nélküli hivatalnokokkal nem fog tudni boldogulni! Nem is gondol erre az eshetőségre, hogy ehhez igazgatói audiencia kell. S ha ennek ellenére az igazgatóhoz kíván fordulni, a háztellefon, esetleg a rejtett esigalépcsőn már leván adva, hogy milyen szándékkal készül egy ügyfél a direktort munkájában zavarni. — Mire odaér, az ügyfelet már el is tanácsolják azzal, hogy az igazgató már elment.**

A napokban a Hevesvármegyei Vendéglősök Szakcsoportjának elnöke, a hatvani vendéglőszakosztály elnökével és az egrői kartársak megbízottja az igazgatóval kívánt tárgyalni. Nem akadozni vagy kellemetlenkedni akartak, hanem csak a jogdíj beszédésének egyszerűsítésének a módozatát kíván-

## ABROSZT

színes és fehérét, úgyszintén minden TEXTILÁRUT vegyünk

## BLAU JENŐ

textilkészítőnél, BUDAPEST, V., gróf Tisza István-u. 11. Tel.: 180-643.

tak, hanem csak a jogdíj beszédése mondották, illetve azt a tanácsot adták, ügyüket intézzék el a szolnoki körzetképviselővel. Miután erre nem voltak hajlandók, mert ezt már megkísérelték, így az igazgatóhoz kívánnak fordulni. Rőgtön az volt a válasz, bejelentették-e a kihallgatásukat stb. Tehát a kartársak felmentek az emeletre, azonban a lépcsőházból a folyósóra nyíló ajtó zárva találták. Zörgésre egy altiszt nyitott ajtót. Megkérdezték, hogy az igazgató úr ott van. Az altiszt — aki az ajtónálló szerepet tölti be reggel 7 óráig! — nem tudta megmondani, hogy ott van-e az igazgató, hanem majd megnézi! — mondta. Hát az igazgató nem volt ott! Helyettesével akartak beszélni, de annak sincs hatásköre; csak gramofonlemez. Így legelőszérűbb volna, tanácsolták, írásban beadni a kívánságot, mert az igazgató most valutaügyekben a Nemzeti Bankban tárgyal. Ismerve a Szövetkezet írásbeli adminisztrációját és tudva, hogy az Országos Szövetség ügyésznének egy kaposvári ügyben írt levelére két hónap alatt még választ sem küldtek, semmi hajlandóságot nem nyilvánítottak arra nézve, hogy levelezést folytassanak a Szövetkezettel. Hanem elhatározták, hogy a legközelebbi országos kongresszuson a nagy nyilvánosság előtt: több időt szentelve, kimértően fog foglalkozni szakmánk a Zeneszerzők Szövetkezete elleni panaszokkal.

Tehát a Zeneszerzők Szövetkezete privilegizált alakulatának az igazgatója olyan nagy úr és olyan nehezen megközelíthető, mint az istenek lakóhelye a 3 ezer m. magas Olimposz. Ha az igazgató valutaügyekkel van elfoglalta és oly sokszor „nem jár be a hivatalba,” ahogy ott mondják, akkor miért nem alkalmaznak még egy helyettes vagy aligazgatót? Aki irtózik az ügyfelektől, az nem való az ilyen intézmény élére, hanem kitűnő remete lenne. **Pk.**

### A Budafoki Vendéglősök és Koreszmárosok Ipartársulata

most tartott közgyűlésén vitéz *Egerszegi Károly* alelnök letárgyalta a formális napirendi tárgyakat, majd bejelentette, hogy *Werl József* elnöki tisztéről lemondott. A maga részéről azt javasolja, hogy a közgyűlés *Werl* lemondását ne fogadjal el, hanem bizottsága változatlan bizalmáról. A közgyűlés néhány kartársat küldött ki, hogy az elnököt lemondásának visszavonására felkérje. Ez sikerült is, amelyet a tagok lelkes éljenzése mellett *Werl József* ismét elfoglalta az elnöki szék.

## Arany Bárány Szálloda

kávéháza, étterem, sőtés, 40 szállodaszoba, központi fűtés, berendezéssel azonnal kiadó. Konkurrenciamentes!

Bővebbet a tulajdonosnál:  
**ZALAEGRSZÉGEN.**

### Ipartestületi tagdíjhátralék törlési módja.

Olyan időből származó tagsági díj hátralékok, amely időre az iparos a kivett általános kereseti adóját az adóhatóság nem törölte, az ipartestület előljárósága nem engedhet el. (8.330/1940. Ip. M.)

### Nem kell bejelenteni a túlmunkát a munkaidőrendeletek felfüggesztésének tartama alatt.

A 12.116/1939. M. E. számú rendelet a 3.000/1938. Ip. M. számú rendeletnek a munkaidő szabályozásáról szóló rendelkezéseit felfüggesztette, ezáltal a felfüggesztés tartama alatt a munkaadók túlmunkabejelentési kötelezettsége szünetel. (13.722/1940. K. K. M. sz.)

### Kávémérésben levest kiszolgáltatni tilos.

A kereskedelemügyi miniszter a Kamarához intézett körlevelében kimondta, hogy a budapesti kávémérők és kifőzők ipartársulatának azt a kérését — amiről annak idején lapunkban megemlékeztünk — hogy a kávémérések levesek kiszolgáltatására engedélyt nyerjenek, *teljesíthetőnek nem találta*. A kávémérések üzletkörének ilyen kiterjesztése ugyanis már belevágná a többi vendéglátó iparok munkakörébe.

### Miért veszélyes a nők fogyókúrája?

Normann W. Dewitt torentói egyetemi tanár a gazdasági helyzetről tartott előadásában kijelentette, hogy az új gazdasági válságot főként a nők okozzák soványító életmódjukkal és a rövid ruha divatjával. Amerikában ma 26.000.000 nő akar fogyni és ha ezek csak heti egy kilóval esőkentik táplálkozásukat, az ország élelmiszerfogyasztása heti 26.000.000 kg-mal esőkén. Ugyanez áll a ruházódásra: ha a divathölgyek egy alsóruhával kevesebbet viselnek, vagy egy-két centiméterrel rövidítik szoknyájukat, sok száz-ezerrel esőkén a szövetfogyasztás s ezzel együtt a munkaalkalom is.

### Halálozás.

**Galambos Ernő** pestszenterzsébeti vendéglőst súlyos gyász érte, *neje* szül. **Petrik Hermina** e hó 7-én életének 55. évében hosszas szenvedés után elhunyt. A megboldogult földi maradványát 9-én az ottani sírkertben nagy részvétellel helyezték örök nyugalomba.

**Csató Sándor** fővárosi vendélgős *neje* hosszabb betegség után e hó elején elhunyt.

## Megjelent a zsír- és cukorjegy-rendelet

A földművelésügyi miniszter 153.840/1940 F. M. számú rendelete a cukor forgalmának és fogyasztásának szabályozásáról a következőket rendeli el:

**Az ország cukorellátásával kapcsolatos teendőket a földművelésügyi miniszter rendelkezése szerint és ellenőrzése mellett a törvényhatóság első tisztviselője, a járási főszolgabíró, a megyei város polgármestere és a községi előljáróság intézi.** Denaturált cukorra a rendelet nem vonatkozik. Azok a magánháztartások, amelyekben személyenként két kilogrammot meg nem haladó mennyiségű cukor van, készletüket nem kötelesek bejelenteni, de ahol személyenként két kilogrammot meghaladó mennyiségű cukor van, nemcsak a két kilogrammon felülit, hanem egész cukorkészletüket kötelesek bejelenteni. E bejelentést Igénybejelentőlap felhasználásával kell megtenni, az Igénybejelentőlapot kell használni akkor is, ha a magánháztartást bejelentési kötelezettség ugyan nem terheli, de a bejelentő háztartása részére cukorjegyet igényel. Az Igénybejelentőlapokat díjmentesen bocsátják az igénylők rendelkezésére. A hatóságok a lapokat az igénylőknek fűszerüzletek útján is rendelkezésére bocsáthatják. A bejelentés, ha a magánháztartásnak személyenként két kilogrammot meghaladó készlete van, a rendelet hatálybalépése napján fennálló állapot szerint a rendelet hatálybalépésétől számított nyolc nap alatt kell a községi előljáróságnál (polgármesternél) megtenni. A bejelentést a községi előljáróság (polgármester) által erre a célra kijelölt közeg előtt szóval is meg lehet tenni. Ha a bejelentett készlet nem a bejelentő tulajdona, a tulajdonos nevét a bejelentésben külön fel kell tüntetni.

**Minden kereskedelmi és ipari vállalat, vendéglő, penzió, kávéház, kávé mérés, kifőzős, kocsmák és más, vendéglátóipari üzem, továbbá minden kórház, gyógy-, nevelőintézet és más ellátást kiszolgáló intézet köteles a birtokában lévő cukrot mennyiségre való tekintet nélkül bevallani.** Az összeírás alkalmával e vállalatok, üzemek és intézetek bevallása alapján össze kell írni a vállalatoknak, üzemeknek és intézeteknek a legutóbbi forgalom alapján havonként mutatózók szükségletét is. Az összeíráshoz, intézetek és vendéglátóipari üzemek számára: Bejelentőlapot; ipari és kereskedelmi vállalatok számára: Készletbejelentőlapot kell használni. Ezt a bejelentést a rendelet hatálybalépésétől számított három nap alatt kell foganatosítani.

**A rendelet hatálybalépése napján a bejelentés alá eső cukrot zár alá helyeztetnek kell tekinteni és az ország cukorellátásával kapcsolatos teendőket ellátásával megbízott hatóságok engedély nélkül kiszolgáltathatják, forgalombahozni, feldolgozni, felhasználni vagy azzal hatósági engedély nélkül bármily más módon rendelkezni nem szabad.** **Nem vonatkozik ez a korlátozás a magánháztartások, a kereskedelmi és ipari vállalatok, vendéglők, penziók, kávéházak, kávémérések, kifőzősok, kocsma és más vendéglátóipari üzemek, továbbá minden kórház, gyógy-, nevelőintézet és más, ellátást kiszolgáltató intézet készletében lévő és indokolt saját szükségletei kielégítésére szolgáló cukorra.** A rendelet hatálybalépésének napjától cukrot fogyasztók részére csak jegy ellenében, mások részére pedig hatósági kiutalás vagy szállítási igazolvány vagy még meg nem adózott cukornak utalási eljárás mellett való elszállítására vonatkozó s a pénzügyőrség által hivatalosan kezelt be-

jelentés ellenében szabad kiszolgáltathatni.

A rendelet a készletek igénybevételéről kimondja, hogy a bejelentés alá eső cukrot az ország cukorellátásával kapcsolatos teendőket ellátásával megbízott hatóságok a földművelésügyi miniszter előzetes engedélyével az illetékes hatóság által megállapított áron közelémezés eljárás bármikor igénybe vehetik. Ha azonban a bejelentő hivatászerűen foglalkozik a cukor ipari feldolgozásával, igazolt ipari szükségletének egy hónapra eső brányada nem vehető igénybe.

Ez a fejadag Budapest székesfőváros területén és a szomszédságában fekvő városokban és községekben személyenként és hetenként 24 dekagramm. Ezeket a városokat és községeket a rendelet függeléke tartalmazza. Ebben a függelékben fel nem sorolt törvényhatósági jogú, valamint megyei, ügyintézőkben a tizezernél nagyobb lélekszámú községekben, amelyek ipari foglalkozású lakosságának számaránya 20 százalék felett van, valamint azokban a tizezernél kevesebb lélekszámú községekben, amelyek ipari foglalkozású lakosságának számaránya 40 százalék felett van, a fejadag személyenként és hetenként 12 dekagramm. E városok és községek felsorolását szintén a rendelet függeléke tartalmazza. Azokban a községekben, amelyeket sem az egyik, sem a másik felsorolás nem említ, a fejadag személyenként és hetenként hét dekagramm.

Külön szakasz intézkedik a honvédségi közétkeztetésben résztvevők cukorellátásáról, valamint a kórház, klinikák, gyógy- és nevelőintézetek s más ellátást kiszolgáltató intézetek, zöldkeresztes akciók cukorszükségleteiről, továbbá tisztai és altisztai étkezédek, valamint *rendőrlékek és kávéházak, penziók, kávémérések, kifőzősok, kocsma és más vendéglátóipari üzemek és cukrot feldolgozó ipariüzemek cukorellátásáról.* Az ezek részére utalható cukormennyiség keretét az illetékes miniszterek kiküldöttjeiből alakítandó bizottság állapítja meg.

Kimondja a rendelet, hogy a rendelet hatálybalépése után cukrot fogyasztók részére jegy ellenében kiszolgáltatható mennyiség kivételével csak szállítási igazolvánnyal, más hatósági engedéllyel, illetőleg még meg nem adózott cukornak utalási eljárás mellett való szállításánál, az elszállításra vonatkozó pénzügyőrség által hivatalosan kezelt bejelentéssel lehet szállítani.

A rendelet a büntetőrendelkezésekről szóló részben — amennyiben a cselekmény súlyosabb büntetőrendelkezés alá nem esik — a 2520/1940. M. E. számú alapszabályban foglalt kihágásnak minősíti és az ott meghatározott büntetéssel bünteti, aki a rendelet intézkedéseit megszegi vagy kijátssza. Ezenkívül arra a készletre, amelyre a kihágást elkövették, elkobozásnak van helve. A rendelet április 15-én lépett hatályba.

### Személyenként három kilogrammon felüli zsírkészletet be kell jelenteni.

A földművelésügyi miniszter 153.900—1940. F. M. számú rendeletében a következőket rendeli el a zsír forgalmának és fogyasztásának szabályozásáról:

A rendelet szempontjából zsír alatt a sertézsírt, sertéshajat és sertézsírszalonnát kell érteni, zsírszalonnát abban az esetben is, ha le van sóva; sertés alatt az élő, vágott, hasított vagy felsértett kell érteni. Nem esik a rendelet hatálya alá a füstölt, paprikás, sült vagy egyéb csemegé, illetőleg kenyérszalonnafésleg.

Azokban a községekben, (városokban), ahol a zsírjegyrendszer bevezetett, bejelentés alá esik a magánháztartások zsírkészlete, ha a készlet szemé-

**Kecskeméti  
Mintapince és  
Kereskedelmi kft.**

KECSKEMÉT, SZÉCHENYI-U. 2.

lyenként meghaladja a három kilogrammot. Tekintet nélkül arra, hogy a községben (városban) a zsirjegyzendőt bevezették-e, be kell jelenteni az egy gazdaságban vagy üzemben hízalás alá vett, legalább tíz darab sertést, továbbá az egy háztartásban, gazdaságban tartott egy métermázsán felüli mennyiségű zsirt. Ezenkívül, tekintet nélkül arra, hogy a községben (városban) a zsirjegyzendőt bevezették-e, minden kereskedő és iparos és más zsir árusításával, raktározásával és feldolgozásával foglalkozó vállalkozó, illetőleg üzem, vendéglő, penzió, kávéház, kifőzés, kocsma és más vendéglátóipari üzem, továbbá minden kórház, gyógy- és nevelőintézet és más ellátást kiszolgáltató intézet köteles a zsirkeszletét a mennyiségre való tekintet nélkül bevallani.

A rindelet továbbiakban a cukor forgalmának és fogyasztásának szabályozásáról szóló rendelkezéseivel hasonlóan — intézkedik a zár alá helyezésről és a készletek igénybevételéről, majd a fejadatog a következőképpen állapítja meg:

Az egy hétre kiadható zsiradag fejenként és hetenként 24 dekagramm zsír, vagy 28 dekagramm háj, vagy 32 dekagramm zsír-szalonna. A nehéztisztmunkások másfél zsiradagot kapnak.

A rindelet a továbbiakban a zsirjegyek szétosztásáról és igénybevételéről rendelkezik, majd kimondja, hogy sertést és öt kilogrammon felüli mennyiségben zsír vasuton, postán, hajón v. gépkocsin az ország egész területén csak szállítási igazolvánnyal szabad szállítani.

A jelen rindeletnek a zsirjegyzendőre vonatkozó rendelkezéseit — a földművelésügyi miniszter további rendelkezéséig csak Budapest székesfőváros területén kell alkalmazni.

#### A készletek összeírása.

Az intézeti háztartások, a vendéglátó ipari üzemek és az érdekelt ipari és kereskedelmi vállalatok adatainak összeírása számlálobiztosok közreműködésével történik. Összeírásra kerülnek: az intézeti háztartások, amilyenek a férfi és női rendházak, papnevelők, diakotthonok, internátusok, menhelyek, árvaházak, szeretetházak, kórházak, szanatóriumok, üdülők, javító- és nevelőintézetek, letartóztatási intézetek stb., a vendéglátó ipari vállalatok, mint a szállodák, penziók, vendéglők, éttermek, kocsma, söntések, büffek, kifőzések, étkezdék, menzák, kávéházak, kávémezők, tejvők, espressók, cukrászdák, stb., valamint a cukor előállításával, feldolgozásával értékesítésével és raktározásával foglalkozó ipari és kereskedelmi vállalatok, tehát a cukorgyárak, cukornagykereskedők, cukorka- és csokoládégyárak, csokoládé- és cukorkakereskedések, likörgyárak, mézeskalácsosok stb. Egyidejűleg történik az összeírás a zsirféléket előállító, feldolgozó, forgalombahozó és raktározó vállalatokról (cégekről) is (sertésnagyvágók, konzervgyárak, hentesek, hűtőházak, raktárházak stb.).

A szállításra vonatkozó intézkedésekről a hirdetésben a következőket közli:

Cukrot és sertést, valamint 5 kg-on felül zsirt, hájat vagy zsír-szalonnát vasuton, postán, hajón vagy fuvaros igénybevételével csak a közlelmezési hatóság által kiállított szállítási igazolvánnyal szabad szállítani.

#### Hol, mennyi a cukorfejadag?

A földművelésügyi miniszter 153.840/1940. F. M. számú, a cukor forgalmának és fogyasztásának szabályozásáról szóló rindeletben Budapest székesfőváros területén és a szomszédságban fekvő városokban és községekben a cu-

kor fejadagját személyenként és hetenként 24 dekagramm állapította meg. E városok és községek felsorolása a következő:

Budaörfő, Kispeszt, Pestszenterzsébet, Pestszentlőrinc, Rákospalota, Újpest, Albertfalva, Békásmegyer, Budapestény, Cinkota, Csepel, Dunaharaszti, Nagygyéni, Mátyásföld, Pesthidegkút, Pestszentimre, Pestujhely, Rákosszentmihály, Rákosszentpéter, Rákosszentmihály, Sashalom, Soroksár, Vecsés.

Azoknak a törvényhatósági jogú, valamint megyei városoknak és községeknek felsorolása, amelyekben a fejadag személyenként és hetenként 12 dekagramm, a következő:

Abony, Alag, Baja, Balassagyarmat, Bányhid, Battonya, Békéscsaba, Beregszász, Berettyóújfalva, Bonyhád, Budakalász, Budakeszi, Budaörs, Cegléd, Cellőmölk, Csongrád, Debrecen, Diósd, Diósgyőr, Dombóvár, Dorog, Dunaföldvár, Dunakeszi, Dunaszékhely, Eger, Ercsi, Erd, Ersekújvár, Esztergom, Felsőgalla, Gödöllő, Gyoma, Gyömrő, Gyöngyös, Győr, Győrszentiván, Gyula, Hajdúböszörmény, Hajdúnánás, Hatvan, Hejőcsaba, Hódmezővásárhely, Huszt, Isaszeg, Jászapati, Jászárokszállás, Jászberény, Kalocsa, Kaposvár, Karcag, Kassa, Kecskemét, Keszthely, Kiskunfélegyháza, Kiskunhalas, Kisújszállás, Kiszvárd, Komárom, Kőszeg, Kunszentmárton, Léva, Losonc, Makó, Mátészalka, Mezőberény, Mezőtúr, Miskolc, Mohács, Monor, Mosonmagyaróvár, Munkács, Nagykanizsa, Nagykáta, Nagykőrös, Nagyszőlős, Nyírbátor, Nyíregyháza, Órosháza, Ózd, Paks, Pápa, Pécel, Pécs, Pilisvörösvár, Pomáz, Püspökladány, Radvány, Rimaszombat, Rozsnyó, Salgótarján, Sarkad, Sárospatak, Sárvár, Sátoraljaújhely, Sopron, Szeged, Székesfehérvár, Szekszárd, Szenc, Szentendre, Szentes, Szerencs, Szolnok, Szolyma, Szombathely, Tapolca, Tatafőváros, Tokaj, Törökszentmiklós, Turkeve, Ungvár, Üllő, Vác, Veszprém, Zalaegerszeg.

#### Az Országos Szövetség Dunakeszi—Alagi szakcsoporthja

március hó 13-án tartott közgyűlésén Rozsnyay József elnök elhallozása folytán általános tisztújítást tartott. Az új tisztikart a közgyűlés egyhangúlag választotta meg, melynek tagjai a következők: elnök: Szabó István; társelnök: Varga József; alelnökök: Mogyony János, Szalay Pál; titkár: Rozsnyay Kálmán; pénztáros: Holovics József; ellenőr: Mogyoróssy Ferenc; jegyző: Sajdik József; választmányi tagok: Czirfusz József, Szabó Imre, Cagány József és Lennert János.

#### Kávésipari Tájékoztató.

Dr. Havas Nándor, a Budapesti Kávésok Ipartestülete főjegyzője szerkesztésében füzetben kiadta a kávéipari tájékoztatót, amely a kávéipari mestervizsga anyagát feleleli. A kávéipari mestervizsgára készülők, valamint a mestervizsga-bizottsági tagoknak e könyv, amely csak korlátozott számban készült, nélkülözhetetlen. — A tájékoztató ára 10 pengő. Az összeg előzetes beküldésével, valamint 30 fillér portódíjjal lapunk kiadóhivatalában megrendelhető.

#### A Pilishegyvidéki Vendéglősök és Koresmárosok Szakcsoporthja

április hó 17-én, d. u. 3 órakor Pomázon fontos értekezletet tart.

Előfizetőinket és olvasóinkat felkérjük, sziveskedjenek az esedékes előfizetési díjat a kiadóhivatal címére postafordultával beküldeni.

#### A munkabérvizonyból eredő mindennemű kártérítés megítélése a Munkaügyi Bíróság hatáskörébe tartozik

Segédnek a megállapított legkisebb munkabér nemfizetése irásbeli elszámolás nemadása, a segéd munkabérelépése és kilépése bejelentésének elmulasztása miatt az 52.000/1935 K. M. sz. rindelet 11., 12., 13. § 5. és 4. pontjai, valamint az 1884:XII. tc. 103., 106. és 157. § a) pontja alapján folyamatba tett kihágási ügyben a Kihágási Tanács 4706/1938. kih. sz. ítéletével am ásdofokú ítélet meg nem fellebbezett részének érintetlenül hagyása mellett, a kártérítésre vonatkozó rendelkezéseket megsemmisítette és sértett kártérítési követelésével a Munkaügyi Bírósághoz utasította, mert a 9180/1920. M. E. sz. rindelet szerint mindennemű munkabérvizonyból eredő követelés megítélése, összegre való tekintet nélkül, a Munkaügyi Bíróság hatáskörébe tartozik.

#### A fizetéses szabadság megváltásáért fizetett bért figyelmen kívül hagyja az OTI.

Felmerült az a kérdés, hogy olyan esetben, amikor a munkaadó az újabb rendelkezés által nyújtott lehetőség értelmében pénzzel váltja meg a munkás fizetéses szabadságát, az ilyen javadalmazás milyen elbírálás alá esik a Társadalombiztosító Intézetnél, a biztosítási kötelezettség, valamint a napibérsztály szempontjából. Az OTI elnöksége behatárolt foglalkozott a kérdéssel és megállapította, hogy a mutatók különböző számítás nehézségekre, tudomásul veszi az ügyvitelnek azt a gyakorlatát, amely szerint a fizetéses szabadság helyett nyújtott javadalmazás összegét úgy a biztosítási kötelezettség, mint napibérsztály szempontjából számításán kívül hagyja. Ezért a jövőben az intézet, ha valamelyik munkaadó munkavállalója javadalmazására nézve az ismertetett jellegű változást bejelenti, a bejelentést teljesítő munkaadót értesíteni fogja, hogy a változás bejelentésére szükség nem volt.

**Ipari munka végzése terményért.** Általános régi gyakorlat, hogy az iparosok nem pénz, hanem terménybeli fizetés ellenében szolgáltatják készítményeiket, vagy pediglen teljesítik munkájukat.

#### Kiskunfélegyházán a Városházával szemben jömenetelű vendéglő

teljes berendezéssel, többévi szerződéssel, a zsidótörvény következtében szeptemberben Á T A D Ó.

Cím: Özv. Kiss Gaborné vendéglős, Kiskunfélegyházán.

A Fogadó-Magyar  
Vendéglős  
állandó melléklete

# A KORCSMÁROS

A korcsmai iparérde-  
keket képviselő  
szaklap

## Adómentes leszámítás a borfogyasztási adónál.

A Pénzügyőrségi Szaklaphoz fordult az egyik szakasz és a következő kérdésre kért választ:

S. Szakasz. Mint bor- és szesznyagkereskedők a bor fogyasztási adóját havonta számoljuk el. A község fogyasztási adó kezelője havonta felveszi a készletet, a bejelentett érkezett és a kiszállított mennyiségből és a készletből megállapítja azt a mennyiséget, amely után kell a fogyasztási adót megfizetni. Az italmérési törvény azonban úgy rendelkezik, hogy a megállapításnál (a mennyiség megállapításánál) apadás címén évenként 2%-os adómentes levonásnak van helye. Biztos tudomásunk szerint más községben ezt úgy magyarázzák és gyakorolják, hogy az érkezett mennyiségből, amely a beraktározott mennyiség is együttesen, 2%-ot levonnak és csak 98% számít fogyasztási adóalapnak. Az itteni fogyasztási adókezelő szerint azonban csak olyan mennyiség után jár ez, amely egy évig raktáron fekszik. Ez az ő véleménye teljesen ellenkezik a fentebb említett más községbeli gyakorlattal és véleményünk szerint a törvény intenciója is az, hogy módot nyújtson arra, hogy a kezelés közben történő mennyiség veszteség, esugrás, apadás, ami 2%-al nem is mindig fedezhető levonásba jöhetnek és ezután ne kelljen fogyasztási adót fizetni. Kérünk arra nézve szakvéleményt, hogy a törvény helyes alkalmazása mellett hogy történik ezen két-százalékos adólevonás?

**Felelet.** Az 1923. évi 121.100. számú utasításhoz tartozó „Szabályrendelet” 21. §-a szerint minden év március, jún., szeptember és december hónapjainak végén megejtendő készletfelvételnél talált tényleges készlet és szemlelvén szerint mutatózó számszerinti készlet között mutatózó különbséget, illetve hiány képezi a megadóztatandó mennyiséget. A megadóztatandó mennyiségből tehát a fentiek szerint minden év március, június, szeptember és december hónapok végén esetenként meg-ejtett készletfelvételnél talált hiány után kell az elpárolgás és apadás címén engedélyezett évi 2% adómentes leszámítást alkalmazni. Helytelen tehát az az eljárás, hogy némely község (város) a beraktározott mennyiségből leüti 2%-ot és helytelen azon álláspont

is, mely a 2%-os adómentes leszámítást csak olyan bormennyiség után számítja, melyek egy évig már raktáron voltak.

## Borpiac.

A borpiacokon a helyzet nagyjában változatlan. A tavaszi munkálatok megkezdésével kínálat is inkább jelentkezik. Háromfilléres fokonskinti áron alól ma már a leggyöngébbeket sem lehet kapni. A Maszobsz intézőbizottsága az intervenció árakat mindenütt igen lényegesen felemelte.

## Iparjogositvány nélkül bornak árusítása.

Felsőbbfokú kihágási joggyakorlat. Korcsmaiparnak jogosulatlan gyakorlása miatt az 1922:XII. te. 39. §-a és 127. § 1. pontja alapján folyamatban tett kihágási ügyben a *Kihágási Tanács* a másodfokú ítélt minősítő részét olyképpen változtatta meg, hogy terhelt esekelménye a borkereskedés jogosulatlan gyakorlásának kihágását valósítja meg, mert terhelt a vád tárgyává tett azon esekelményével, hogy iparjogositvány nélkül bort árusított, nem a korcsmaipar, hanem a borkereskedés üzletkörébe tartozó ipari tevékenységet fejtett ki.

## Angyal Gábor

pestszenterzsébeti vendéglős csengődi bortermelő, országos híru „Böske gyöngye”, kadarka, nagyburgundi, sauvignon borai az Országos Mezőgazdasági Kiállítás borészeti pavillonjában nemesak a fogyasztóközönség, de a szakértők között is általános feltűnést keltettek.

## ÜZLETI HIREK.

**Gyöngyös.** A Hungária-szálló éttermet és kávéházát *Varbócz Gusztáv* mátraháza vendéglős bérelte ki.

**Nagyszöllös.** A „Korona” szálloda és vendéglőt átvette *Dudás József* kártárs.

## HA KIVALÓ MINŐSÉGŰ

kiskőrösi és csengődi kadarkát, v. rizlingborokat kíván napiáron venni, forduljon bizalommal **Csengődi Pál** borbizományoshoz **Kiskőrös**, Nagyatádi Szabó István-u. 5. sz. alá.

## Fellner Béla

i.ü.v.  
Első belvárosi szállodai, vendéglői és kávéházi személyzeteket közvetítő iroda  
Budapest, IV., Molnár ucca 3.  
Telefon: 1-814-01.

## HA JÓ BORT OLCSON

akar vásárolni, keresse fel  
VASS MIHÁLY borügynököt  
Kerekegyháza, Andrássy-u. 110.

## A Kristály-vizet

forgalombahozza a Szent Lukács Gyógyfürdő Kristálykút vállalata  
Telefon: 156-080.

Most jelent meg **Reigl László** legújabb szakkönyve

## Ételismeret. Hármas szabvány.

E kitűnő könyv ára 6.— pengő és megrendelhető kiadóhivatalunkban.

## Vendéglőkben, korcsmákban és kávéházakban szükséges plakátok

Az új bortörvény kivonatának kifüggesztése nem kötelező!

Ötnyelvű százalék-plakát nagy..	—30
Ötnyelvű százalék-plakát kicsi..	—12
A korcsmai hitel eltörléséről szóló plakát .....	—60
Dohányozni tilos! Tánchelyiségbe kötelező .....	—40
Fiatalkoruk szesztilalmáról (1927. évi XXXIII. te.) szóló plakát .....	—40
Személyzeti okmánytasak .....	—12
Éneklés, lármázás tilos .....	—25
Padlóra köpni tilos .....	—25
Káromkodni tilos .....	—30
Kutyákat behozni tilos .....	—30
A sütemények fogdosása .....	—30
Munkarend .....	—14

Vidékre db-ként 10 fill. portóval több.

Megrendelhető kiadóhivatalunkban  
Budapest, VI., Csengery ucca 51. I. e. 7.

## BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KLABER PINCE

PINCÉSZET:

BUDAFOK, PETŐFI ÚT 16. SZÁM.

TELEFON: 269-698.

VÁROSI IRODA:

BUDAPEST, V, ALKOTMÁNY UCCA 15. SZÁM.

TELEFON: 114-262.